

Kommunförbundets verksamhetsportfölj

Årsrapport 2016

Innehåll

Förord	3
Demokrati, organisationer och ledarskap	4
Närings, konkurrenskraft och sysselsättning	8
Välfärd och kompetens	12
Serviceutveckling, försöksverksamhet och digitalisering	16
Ekonomi	19
Samhälle och miljö	22
Genomgripande teman	26

Finlands Kommunförbund rf är en förening för städerna och kommunerna i Finland. Kommunförbundets verksamhet omfattar också landskapsförbunden, sjukvårdsdistrikten, specialomsorgsdistrikten och de kommunalt anknutna organisationerna inom utbildning och andra områden. Kommunförbundets ambition är att tillsammans med kommunerna bygga en hållbar framtid för kommuninvånarna. Till Kommunförbundets viktigaste uppgifter hör att bevaka kommunernas och hela kommunsektorns intressen, serviceverksamhet och utvecklingsarbete.

Kommunförbundets strategi innehåller förutom förbundets primära uppgift också visionen för 2020 och tre strategiska val. Som en del av strategin utarbetas varje år en verksamhetsplan. Kärnan i verksamhetsplanen år 2016 utgörs av åtta kritiska framgångsfaktorer. Utgående från framgångsfaktorerna konkretiseras vår verksamhet i intressebevakningsåtgärder, utvecklingsverksamhet och tjänster. Kommunförbundets strategi revideras i sin helhet under år 2016.

Förord

Finlands Kommunförbund fokuserar i sin verksamhet på intressebevakning, utveckling och sakkunnigtjänster.

Ett verktyg för styrning av förbundets verksamhet är vår verksamhetsportfölj och huvudinnehållet i portföljen publiceras på vår webbtjänst på www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj. Du håller nu i din hand *Verksamhetsportföljens årsrapport* som bygger på det material som finns på webben. Rapporten ger kommunerna inblick i Kommunförbundets dagliga arbete.

Vårt mål är att via portföljen bättre synliggöra det arbete förbundet utför inom intressebevakningen, olika projekt och nätverk. Vi arbetar för kommunerna inom lagberedningen, statens budgetbehandling och också på EU-nivå.

Vi vill också visa hurdant utvecklingsarbete vi utför tillsammans med våra medlemskommuner och övriga intressentgrupper för att förnya och utveckla kommunernas verksamhet via olika projekt och nätverk. På så sätt kan också våra medlemmar delta och påverka vår verksamhet i allt högre grad.

Vår verksamhetsportfölj som finns på webben på finska uppdateras kontinuerligt. Denna rapport är ett genomsnitt av läget år 2016.

Vår förhoppning är att rapporten ska hjälpa våra beslutsfattare, medlemmar och intressentgrupper att få en bild av Kommunförbundets verksamhet och sporra till diskussion om betydelsen av den viktiga och mångfasetterade kommunala verksamheten.

Helsingfors i maj 2016

Jari Koskinen
verkställande direktör
Finlands Kommunförbund

Livskraftiga och handlingskraftiga kommuner

Kommunförbundets verksamhet är indelad i sex block som är centrala för våra medlemmar. Dessa bildar tillsammans konceptet Livskraftiga och handlingskraftiga kommuner och regioner.

- Demokrati, organisationer och ledarskap
- Näringar, konkurrenskraft och sysselsättning
- Velfärd och kompetens
- Serviceutveckling, försöksverksamhet och digitalisering
- Ekonomi
- Samhälle och miljö

Alla block omfattar också andra genomgripande helheter, till exempel svenskspråkighet, EU och internationella frågor, jämställdhet och likabehandling, juridik samt kommunikation.

I de följande tabellerna har vi beskrivit innehållet i Kommunförbundets verksamhetsportfölj uppdelade enligt ovan nämnda teman. I slutet av varje tema presenteras exempel från ifrågasättande helhet. Det går att få mer information om alla listade åtgärder på finska på webbsidan www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj.

Demokrati, organisationer och ledarskap

Kommunernas roll förändras, ansvaret omfördelas i samband med vård- och landskapsreformen. Framtidens kommun kommer att ha en stor betydelse särskilt som en kanal för delaktighet nära kommuninvånarna och när det gäller att trygga gemenskap och utveckling. Kommunen är den demokratiska förvaltningsnivå som finns närmast människorna. Det är mycket viktigt att oberoende av organisationsform utveckla ledarskapet för att säkerställa effektiviteten, produktiviteten och användarperspektivet.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRESSEBEVAKNING		
Öppen förvaltning	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Vi främjar en kommun- och service-strukturreform som utgår från kommunerna	Genomförande	Juridik
Målen för EU-intressebevakningen under Europaparlamentets och kommissionens nya period	Avslutat/ i avslutningsskedet	Svenska och internationella ärenden
Arbetsgrupp för beredning av lagen om självstyrande områden	Beredning	Juridik
Beaktande av språkfrågorna i lag- och reformprocesserna	Genomförande	Svenska och internationella ärenden

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
Främjande av det nationella kvalitetsarbetet	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Totalrevidering av kommunallagen	Genomförande	Juridik
Kommunstrukturen	Genomförande	Juridik
Landskapens framtid i omorganiseringen av regionförvaltningen	Genomförande	Regioner och samhällen
Svenska reformgruppen	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
PROJEKT		
Produktivitetsjämförelsen i de 20 största städerna utvidgas	Genomförande	Kommunalekonomi
ARTTU2 – Personalen som strategisk resurs	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
ARTTU2 – Invånarundersökningen	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
ARTTU2 – Beslutsfattareundersökningen	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Invånarna i fokus för landskapsreformen	Planering	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Genomtänkt ägande – verktyg för koncernstyrning inom kommunaltekniken	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
Infrastruktur – Genomtänkt ägande – verktyg för koncernstyrning inom kommunaltekniken	Genomförande	Regioner och samhällen
Avfallshantering – Genomtänkt ägande – verktyg för koncernstyrning inom kommunaltekniken	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
Kommunalvalskampanj för ökat valdeltagande	Planering	Kommunikation
Nätverksprojekt om service, näringar och demokrati (PED)	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Tjänster i gränsytan och förhandlingsförfarandet mellan kommunerna och de självstyrande områdena, skede I	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Fungerande kommunkoncerner, TOKK II	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Verksamhetslokaler – Genomtänkt ägande – verktyg för koncernstyrning av kommunaltekniken	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
Framtidens kommun – brainstorming på webben	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
USO Nya generationens organisationer 2015–2016 (USO3)	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
Ny chefskompetens inom kommunkoncernen	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Implementering av ett effektmått – genomförande inom barnskyddet	Planering	Kommunalekonomi
Vattentjänster – Genomtänkt ägande – verktyg för koncern-styrning inom kommunaltekniken	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
NÄTVERK		
Utvärderings- och kvalitetsnätverk	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Europeiska samarbetsorganisationen för kommuner och regioner, CEMR:s jämställdhetskommitté och sakkunniggrupp	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Nätverk för medborgarinstitutioner	Genomförande	Undervisning och kultur
Mångsektoriellt samarbete inom kultur, bibliotek, fritidsväsendet och det fria bildningsarbetet	Planering	Undervisning och kultur
Nätverk för kommunal demokrati	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Utvecklingsnätverk för kommunernas projektverksamhet och portföljförvaltning	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Landskapsförbundens informatörer	Genomförande	Kommunikation
Nationalspråksnätverket/ Kansalliskieliverkosto	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Nätverk för ordförande på deltid och heltid	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Jämställdhetsnätverk för de nordiska kommunförbunden	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Informatörerna inom social- och hälsovårdsväsendet	Genomförande	Kommunikation
Nätverk för beredarna av vårdreformen	Genomförande	Social- och hälsovård
Kommunikationsdirektörerna i stora städer	Genomförande	Kommunikation
Nätverket Nya generationens kommunidirektörer	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Nätverk för webbformatörer	Genomförande	Kommunikation

EXEMPEL FRÅN HELHETEN DEMOKRATI, ORGANISATIONER OCH LEDARSKAP

Nätverksprojekt till stöd för kommunernas ledning: USO Nya generationens organisation

Nätverksprojektet *USO Nya generationens organisation 2015–2016* syftar till att stödja ledningen av framtidens kommuner i förändringssituationer och trygga förutsättningarna för en hållbar kommunal ekonomi.

Projektet eftersträvar: Visioner och scenarier om olika slags kommuners framtida roll i vårt samhälle, planering och gestaltning av nya organisationsmodeller, ledarskapssystem och ledarskapsförfaranden. Projektet vill också att metoderna för en strategibaserad kontroll av ekonomin klarläggs och att dessa erfarenheter jämförs.

Nätverksprojektet har följande innehållsteman:

- Definiera kommunens nya roll mitt i förändringarna
- Göra en förhandsbedömning av vilka konsekvenser de självstyrande områdena har för kommunerna
- Ledning av kommunkoncernen och servicen
- Hållbar ekonomi som grund för verksamheten.

Medverkande kommuner i projektet: Forssa, Hausjärvi, Hollola, Juva, Jyväskylä, Kannus, Karleby, Kemijärvi, Kervo, Kouvola, Kuopio, Kuusamo, Lahtis, Laitila, Loppi, Lovisa, Nurmijärvi, Pudasjärvi, Raumo, Rautavaara, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, Somero, Tavastehus, Träskända, Tövsala, Tusby, Utajärvi, Vanda och Ylöjärvi.

Nätverksprojekt med arbetsfältet service, näringar och demokrati

Syftet med *nätverket för service, näringar och demokrati* är att utveckla och sprida nya verksamhetsmodeller. Genom modellerna tar kommuninvånarna, organisationer och företag i partnerskap med kommunorganisationer ansvar för det egna området och utvecklar servicen, näringarna och demokratin.

Som en del av Kommunförbundets program *Kommunerna 2021* vill projektet dessutom främja uppkomsten av verksamhetsformer som bygger på ny och starkare interaktion och partnerskap.

Nätverket för kommunal demokrati främjar öppet samarbete

Nätverket för *Kommunal demokrati* är öppet för alla kommuner, organisationer och för övriga aktörer. Nätverket utvecklar och stärker den kommunala demokratin och erbjuder en kanal för utbyte av erfarenheter mellan de olika aktörerna.

Nätverksarbetet utgår från medlemmarna, och Kommunförbundet koordinerar verksamheten. Nätverkets verksamhet kan följas på sociala medier: twitter.com/kuntademokratia och facebook.com/kuntademokratiaverkosto

Läs mer om rapportens övriga åtgärder www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

Näringsar, konkurrenskraft och sysselsättning

Kommunförbundets centrala strategiska mål är att stödja olika slags kommuner att bygga framtiden. Framtidens kommun stärker särskilt livskraften, bildningen och sysselsättningen. Regionalt samarbete, förutsättningar för konkurrenskraft och integration är element i framtidsbygget.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRASSEBEVAKNING		
Totalrevidering av upphandlingslagen	Genomförande	Juridik
Kolfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Konkurrenskraften stärks genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Intressebevakning som gäller integration och ansvarsfördelning	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Kommunernas roll i sysselsättningspolitiken	Genomförande	Regioner och samhällen
Försöksprojektet Delaktig i Finland – utveckling av integrationsutbildningen	Avslutat/ i avslutningsskedet	Svenska och internationella ärenden
Flykting- och asylpolitiken	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
SYLVIA – stödprojekt för höjd flyktingkvot 2014	Avslutat/ i avslutningsskedet	Svenska och internationella ärenden
Myndighetsprocesserna vid mottagandet av flyktingar utvecklas, VIPRO	Avslutat/ i avslutningsskedet	Svenska och internationella ärenden
Regionala försök som gäller arbetskrafts- och företagsservice	Genomförande	Regioner och samhällen
Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att kommersialisera innovationer (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Statens program för integrationsfrämjande	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
PROJEKT		
Sysselsättningspolitiskt kommunförsök, skede I	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
Utvärdering av det sysselsättningspolitiska kommunförsöket	Avslutat/ i avslutningsskedet	Kommunal ekonomi

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
NÄTVERK		
Finlands delegation i Regionkommittén	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
REGLAB för prognostisering	Genomförande	Regioner och samhällen
De europeiska kommunförbundens paraplyorganisation CEMR och kommunernas världsorganisation UCLG, de internationella kommunorganisationernas kontaktpersoner	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Europarådets kongress för kommuner och regioner, Finlands delegation	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Nätverk för de finländska kontaktpersonerna vid statsförvaltningen i Europarådet (deltagande)	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Piiri-nätverket för kommunal marknadsföring	Genomförande	Kommunikation
Kommunernas invandrarkoordinatorer	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Nätverk för kontaktpersonerna för internationella ärenden vid de nordiska och baltiska ländernas kommunförbund	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Nätverket för stora städers migrationsdirektörer och migrationschefer	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Nätverket för direktörerna för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, TyP	Genomförande	Social- och hälsovård
Gemensam intressebevakning med landskapen	Genomförande	Regioner och samhällen

EXEMPEL FRÅN HELHETEN NÄRINGAR, KONKURRENSKRAFT OCH SYSSELSÄTTNING

Säkerställande av åtgärderna för integrationen av invandrare i kommunerna

När det gäller migrationen och integrationen av invandrare är Kommunförbundet aktivt med i olika sammanhang och lyfter fram kommunernas perspektiv. Arbetet syns också via åtgärdshelheterna i förbundets verksamhetsportfölj.

Intressebevakning som gäller integration och fastställande av ansvarsfördelningen har som mål att integrationssystemet ska fungera bättre än tidigare i och med att kommunernas, statens och den tredje sektorns ansvar klarläggs. Centrala utvecklingsobjekt är placeringen av kvotflyktingar och asylsökande som fått uppehållstillstånd i kommunerna, mängden av och väntetiderna till integrationsutbildning som arbetsförvaltningen ordnar samt nivån på de kalkylerade ersättningar som kommunerna får. Också arbetskraftsinvandringen bör främjas kontrollerat och med beaktande av kommunernas behov.

En omläggning av integrationssystemet ger kommunerna bättre möjligheter att sörja för tjänsterna till kvotflyktingar som placerats i kommunerna och asylsökande som fått uppehållstillstånd. Målet är också att kommunernas framtida arbetskraftsbehov ska beaktas i Finlands invandringspolitik.

Arbets- och näringsministeriet har berett ett utkast till *statens program för integrationsfrämjande*. Kommunförbundets mål är att hitta effektiva och nya sätt för att integrera invandrarna. Ytterligare ett mål är att kommunernas möjligheter att integrera invandrare beaktas genomgående i utvecklingsåtgärderna i programmet för integrationsfrämjande på alla förvaltningsområden. Invandrarnas integration och delaktighet i samhället och arbetslivet ökar kommunernas och regionernas livskraft.

Kommunförbundet är också med i koordineringsgruppen i Arbets- och näringsministeriets *Kompetenscentrum för integration* KOTO-OSKE. KOTO-OSKE har till uppgift att erbjuda information och verktyg för personer som arbetar med invandrare, tjänsterna omfattar bland annat en infobank för integration och webbplatsen kotouttaminen.fi. Kommunförbundets mål är att kompetenscentret ska stödja kommunerna i det praktiska integrationsarbetet.

Kommunerna har bättre möjligheter att integrera invandrarna om de kan använda EU-projektfinansiering i sina projekt. Det är viktigt att de nationella författningarna och programmen är sådana att de lämpar sig för kommunerna. *EU:s fonder för inrikes frågor* finansierar utvecklingsprojekt som gäller invandring. Inrikesministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för att ha hand om verkställigheten av EU:s fonder för inrikes frågor (fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden) under finansieringsperioden 2014–2020. Kommunförbundets representant har utsetts till medlem i arbetsgruppen. Fonderna är en viktig finansieringskälla för kommunerna i migrations- och integrationsärenden.

Kommunförbundet anser det vara viktigt att invandrarna flyttar från flyktningförläggningarna till kommunen på ett kontrollerat sätt. Samarbetet och informationsutbytet mellan förläggningarna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunerna fungerar väl och kommunerna får tillräckliga kostnadsersättningar för integrationen av kvotflyktingar och asylsökande som fått uppehållstillstånd. Den arbetskraftspolitiska integrationsutbildningen som åligger Arbets- och näringsförvaltningen bör också ha tillräckliga resurser.

Livskraftsarbete – dagens intressebevakning och framtidens kommun

Temat livskraft och sysselsättning består av intressebevakning på kort sikt, utvecklingsarbete samt av möjligheterna att främja livskraften. Dessutom lyfts de centrala verktygen fram i arbetet med framtidens kommun. Temat har upprepade gånger varit uppe på de kommunala nätverkens agendor.

I det nuvarande systemet är tjänsterna för svårssysselsatta personer ineffektiva och därför har Kommunförbundet målmedvetet tillsammans med kommunerna drivit på ett försök där arbets- och näringsbyråernas ansvar, resurser och befogenheter skulle överföras på kommunerna. Utgående från försöket fattas beslut om var sysselsättningstjänsterna ska placeras i landskapsreformen. Helheten har främjats via åtgärdshelheten *Kommunernas ansvar för sysselsättningen utökas som en del av den arbetspolitiska reformen*.

Sysselsättningstjänsterna hör också nära samman med integrationen av invandrare, vilket också gäller boende- och utbildningstjänsterna. Också i detta perspektiv har sysselsättningstjänsterna en stark koppling till kommunerna. Integrationen av invandrare är en central del av den framtida livskraften särskilt i stadsregionerna och hänför sig till åtgärdshelheten *Flykting- och asylpolitik*.

Enkätresultaten i *forskningsprogrammet ARTTU2* visar att de kommunala beslutsfattarna anser planläggningen vara kommunernas viktigaste livskraftspolitiska verktyg. Att helheten planläggning, byggnadstillsyn och miljöskydd ska finnas kvar hos kommunerna också efter landskapsreformen har varit Kommunförbundets centrala mål och detta genomförs via det strategiska förändringsprogrammet *Framtidens kommun* (Kommunerna 2021).

Rollfördelningen och samarbetet mellan kommunerna och staten när det gäller att genomföra och fördela resurser till företagstjänster står i centrum för arbetet i regeringens spetsprojekt Konkurrenskraft. I och med personalminskningarna vid närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna har kommunernas och de kommunägda utvecklingsbolagens roll som distributionskanal för företagstjänster ytterligare stärkts. Kommunförbundets mål är att ändringen i rollfördelningen ska synas genom att staten deltar i finansieringen av distributionskanalen. Förbundets mål styrs genom den egna åtgärdshelheten *Konkurrenskraften stärks genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande*.

Läs mer om rapportens övriga åtgärder www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

Välfärd och kompetens

Kommunen kommer i framtiden att i allt högre grad ansvara för främjandet av invånarnas hälsa och välfärd samt för bildningstjänsterna: att säkerställa utbildning, kultur och kompetens. Kommunförbundet genomför också många projekt som gäller hälso- och sjukvårdstjänsterna. Utvecklingen, intressebevakningen och serviceverksamheten för tjänsternas del fortsätter inom vård- och landskapsreformen och efter den.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRESSEBEVAKNING		
Projekt om självbestämmanderätt	Genomförande	Juridik, Social- och hälsovård
Hemvården för äldre ut-vecklas och närstående vården för alla ålders-kategorier förbättras (spetsprojekt)	Genomförande	Social- och hälsovård
Boendeprogram för personer med funktionsnedsättning (KEHAS)	Genomförande	Social- och hälsovård
Revidering av bibliotekslagen	Genomförande	Undervisning och kultur
Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster LAPE (spetsprojekt)	Genomförande	Social- och hälsovård
Revidering av ungdomslagen	Avslutat/ i avslutningsskedet	Undervisning och kultur
Ungdomsgarantin (spetsprojekt)	Genomförande	Undervisning och kultur
Överföring av det grundläggande utkomststödet till FPA	Genomförande	Social- och hälsovård
Beredningsgrupp för lagen om ordnandet av social- och hälsovård	Beredning	Ledningen, Social- och hälsovård
Projektgrupp för vårdreformen	Beredning	Ledningen, Social- och hälsovård
Reform av yrkesutbildningen på andra stadiet (spetsprojekt)	Genomförande	Undervisning och kultur
Revidering av lagstiftningen om personer med funktionsnedsättning	Genomförande	Social- och hälsovård
PROJEKT		
Ägarstyrningen av yrkesutbildningen	Genomförande	Undervisning och kultur
Arjen pelastajat	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Kraft i vardagen – välfärd och hälsa genom samarbete	Genomförande	Social- och hälsovård
Kraft i vardagen – etablering av verksamheten	Genomförande	Social- och hälsovård
Nytta, information, upplevelser – dimensioner i bibliotekens verkningsfullhet	Utvärdering	Undervisning och kultur

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
Tjänster för äldre: användning, kostnader, verkningsfullhet och finansiering (Elderly people's services: use, costs, effectiveness and financing)	Genomförande	Social- och hälsovård
InnoSi (Innovative Social Investment)	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Effektmått för barnskyddet	Avslutat/ i avslutningsskedet	Kommunal ekonomi
Nova Schola Finlandia	Genomförande	Undervisning och kultur
Införande i kommunerna av evidens-baserade modeller för stöd till föräldrarna	Avslutat/ i avslutningsskedet	Social- och hälsovård
ProSos – nytt socialarbete byggs upp gemensamt	Planering	Social- och hälsovård
Förändringsstöd inför vårdreformen	Genomförande	Social- och hälsovård, Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Fungerande närservice	Avslutat/ i avslutningsskedet	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Innovationer och nya arbetssätt i samarbete mellan många aktörer	Avslutat/ i avslutningsskedet	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Beaktande av hälsorisker som orsakas av miljön i beslut om områdes-användning och byggande	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
NÄTVERK		
ARENAN för yrkesutbildning	Genomförande	Undervisning och kultur
Sakkunniggrupp för special-omsorgstjänster	Genomförande	Social- och hälsovård
Social- och hälsovårdsdirektörerna i medelstora kommuner	Genomförande	Social- och hälsovård
Sakkunniggruppen för Kouluikkuna	Genomförande	Undervisning och kultur
Styrgruppen för Kouluikkuna	Genomförande	Undervisning och kultur
Nätverk för kulturdirektörer	Genomförande	Undervisning och kultur
Kommunförbundets Gymnasieforum	Genomförande	Undervisning och kultur
Kommunförbundets nätverk för gymnasiektorer	Genomförande	Undervisning och kultur
Kommunernas nätverk för jämställdhet och likabehandling	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Resursnätverket för barnskyddet	Genomförande	Social- och hälsovård
Nätverk för förtroendevalda inom social- och hälsovården	Genomförande	Social- och hälsovård
Nätverk för direktörerna för vårdarbetet i stora städer	Genomförande	Social- och hälsovård

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
Nätverk för direktörerna för mun- och tandvården i stora städer	Genomförande	Social- och hälsovård
Hälsodirektörerna i stora städer	Genomförande	Social- och hälsovård
Nätverk för stora städer och regioner som använder den elektroniska välfärdsberättelsen	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Nätverk för utkomststöd och socialarbete för vuxna	Genomförande	Social- och hälsovård
Nätverk för kommunerna gällande personer med funktionsnedsättning	Genomförande	Social- och hälsovård
Nätverk för direktörerna för småbarnspedagogik	Genomförande	Undervisning och kultur

EXEMPEL FRÅN HELHETEN VÄLFÄRD OCH KOMPETENS

Reform av yrkesutbildningen på andra stadiet

Enligt regeringsprogrammet ska gränserna mellan ungas och vuxnas yrkesutbildning avlägsnas i *reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet*. Dessutom ska utbildningsutbudet, finansieringen och styrningen sammanställas till en enhetlig helhet som lyder under Undervisnings- och kulturministeriet. Styr- och finansieringssystemet för yrkesutbildningen omformas till ett enhetligt block.

Kommunförbundets målsättning är att yrkesutbildningshelheten tillsammans med gymnasieutbildning ska bilda en tvådelad modell och att utbildningen på andra stadiet ska vara kommunbaserad. Kommunerna har en tydlig och fungerande ägarstyrning. Vi klarlägger ansvaret för organiseringen av yrkesutbildningen mellan kommunen och landskapen.

Yrkesutbildningen utgör en ändamålsenlig helhet, där utbildningsbehoven för både unga utan examen och vuxna beaktas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt sätt.

Kommunförbundet anser att livskraften i regionerna kan stärkas genom reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet på så sätt att helheten yrkesutbildning, grundläggande yrkesutbildning för unga, yrkesinriktad vuxenutbildning och arbetskraftsutbildning producerar den yrkeskompetens som arbets- och näringslivet i området behöver. Livskraften i kommunerna och regionerna kan förbättras också genom att utslagningsutvecklingen förebyggs (hela åldersklassen avlägger antingen gymnasieutbildning

eller grundläggande yrkesutbildning). Med hjälp av den yrkesinriktade vuxenutbildningen förbättras i synnerhet långtidsarbetslösas sysselsättningsmöjligheter.

Vid förbundet pågår också ett *projekt om ägarstyrning inom yrkesutbildningen*. Projektets syfte är att utveckla och stödja ägarstyrningen inom den kommunala yrkesutbildningen i samarbete med kommunerna och de kommunägda utbildningsorganisationerna och utöva inflytande på lagstiftningen om yrkesutbildningen på andra stadiet som revideras år 2017–2018. Samtidigt skapas praxis för samordning av flera olika medlemskommuners strategier och ägarstyrning i regionerna. Samarbetskommuner är: Björneborg, Brahestad, Esbo, Eura, Hattula, Heinola, Huittinen, Iisalmi, Jyväskylä, Kankaanpää, Keitele, Kemi, Kemnmaa, Kempele, Kiuruvesi, Kokemäki, Kyrkslätt, Lahtis, Lapinlahti, Limingo, Muhos, Muonio, Pemma, Pieksämäki, Pielavesi, Pyhäjoki, Raumo, Salo, Simo, Sonkajärvi, S:t Karins, S:t Michel, Tavastehus, Tervola, Toivakka, Torneå, Uleåborg, Vieremä.

Följande samkommuner för utbildning har deltagit i reformarbetet: Jyväskyläns koulutus kuntayhtymä, Esbo samkommun för utbildning, Koulutuskuntayhtymä Tavastia, Oulun seudun koulutuskuntayhtymä (osao), Pemas samkommun för utbildning (Livia), Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä, Raahen koulutuskuntayhtymä, Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Satakunnan koulutuskuntayhtymä, Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä och Etelä-Savon Koulutus Oy (Esedu).

Vård- och landskapsreformen förändrar kommunernas roll

Förbundet stöder kommunerna och regionerna i den förändring vård- och landskapsreformen medför. Kommunförbundets sakkunskap utnyttjas i flera av Social- och hälsovårdsministeriets och Finansministeriets arbetsgrupper som bereder vård- och landskapsreformen. *Projektgruppen* för vårdreformen, som tillsatts av Social- och hälsovårdsministeriet, ansvarar för beredningen av reformen och för genomförandeprocessen. Kommunförbundet är representerat i projektgruppen och i andra beredningsgrupper. Kommunfältets perspektiv förs fram och måluppfyllelsen stöds genom förbundets och koncernens interna sakkunnigsamarbete och genom ett brett samarbete med kommunerna och samkommunerna.

Beredningsgruppen för landskapslagen ska bereda ett förslag till allmän lag om landskapens förvaltning, ekonomi och ledning genom vilken landskapens självstyrelse, en levande demokrati och invånarnas möjligheter att påverka och delta tryggas. Gruppen fastställer landskapets ställning och roll i den finländska förvaltningen och bereder behövliga bestämmelser. För bevakningen av kommunernas intressen är det väsentligt hårdt förhållande landskapen kommer att ha till kommunerna och också till staten. Förbundet är också med och lyfter fram kommunfältets perspektiv i *projekt- och arbetsgrupperna för landskapsreformen*, vilka bereder överföringen av statens regionförvaltningsuppgifter till landskapen.

Med hjälp av intressebevakningen i *beredningsgruppen för lagen om ordnandet av social- och hälsovården och införandelagen* säkerställs en tydlig lagstiftning om ordnandet och införandet av social- och hälsovården som garanterar en tillräcklig finansiering för både de uppgifter som överförs från kommunerna och de som kvarstår hos kommunerna och rimliga övergångstider för egendoms- och avtalsarrangemang, överföring av ansvar och personalens ställning. En lyckad intressebevakning påverkar avsevärt verksamhetsförutsättningarna för framtidens kommuner.

Målet med deltagandet i finansierings- och resursstyrgruppen är att så jämlikt och kostnadsneutralt som möjligt säkerställa finansieringen av både de uppgifter som överförs från kom-

munerna till de självstyrande områdena och de som kvarstår hos kommunerna. Strävan är att finansieringssystemet ska trygga tjänsterna på olika håll i Finland med en rimlig skatte- och avgiftsbörda. Användning av fastigheter och annan egendom i de social- och hälsovårdstjänster som överförs till landskapen borde ske så att kommunernas balansräkningar eller kommunernas ställning som gäldenärer inte påverkas.

Förutom att förbundet deltar i Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupper erbjuder förbundet också i samarbete med SHM *förändringsstöd inför vårdreformen* i olika skeden av förändringsprocessen till kommunerna, samkommunerna och de projektorganisationer som planerar reformen i regionerna. Målet är en bred och mångfasetterad tjänst som innehåller rådgivning, utbildning, handböcker och utvärdering i realtid.

De regionala beredarna av vårdreformen i hela Finland deltar i *nätverket för beredarna av vårdreformen*. I nätverket förmedlas aktuell beredningsinformation på nationell och regional nivå om hur vård- och landskapsreformen framskrider och utbyts erfarenheter.

I intressebevakningen och utvecklingen av de svenskspråkiga tjänsterna i vård- och regionförvaltningsreformen samarbetar Kommunförbundet med Folktinget. Arbetet främjas via det omfattande nätverket *Svenska reformgruppen*.

Kommunförbundet är i färd med att inleda projektet *Medborgarna i fokus i landskapsreformen*, som syftar till att öka bland annat kunskapen om på vilka sätt medborgarnas möjligheter att delta och påverka realiserar i beredningen av landskapens verksamhet och senare i genomförandet. Projektet sprider information och verksamhetsmodeller till dem som bereder landskapsförvaltningen om sätt på vilka medborgarnas deltagande i planering, genomförande och bedömning av servicen kan säkerställas i landskapsreformen. Projektet är en del av paketet om förändringsstöd och det finansieras av Social- och hälsovårdsministeriet, Justitieministeriet och Finansministeriet.

Läs mer om rapportens övriga åtgärder www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

Serviceutveckling, försöks- verksamhet och digitalisering

Mitt i de stora omvälvningarna är det nödvändigt och också möjliggörande att satsa på utveckling och försök. Kommunförbundet arbetar för att kommunbaserade försök och reformer ska inledas och för att erfarenhetsutbytet mellan kommuner och olika aktörer ska utvecklas. Digitalisering är ett centralt verktyg i omläggningen och effektiviseringen av verksamheten. Kommunförbundets nätverk är också en viktig resurs i denna utveckling.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRASSEBEVAKNING		
EU:s fonder för inrikes frågor	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Delegationen för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (JUHTA)	Genomförande	Informationssamhället
Den gemensamma kundservicen inom offentliga förvaltningen	Genomförande	Informationssamhället
Nationellt inkomstregister	Genomförande	Informationssamhället
Programmet för genomförande av en nationell servicearkitektur	Genomförande	Informationssamhället
Införande av en försökskultur (spetsprojekt)	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Försökslagstiftning	Beredning	Juridik
Finland – mitt hem, en riksomfattande ESF-åtgärdshelhet	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Kompetenscenter för integration	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Kommunförsök	Genomförande	Ledningen, Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Bredband 2015	Genomförande	Informationssamhället
Lag om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster	Avslutat/ i avslutningsskedet	Informationssamhället
Kundorienterad service (spetsprojekt)	Genomförande	Social- och hälsovård
Lag om informationshantering	Genomförande	Informationssamhället
Fungerande marknader i servicesystemen	Genomförande	Regioner och samhällen
Nya inläringsmiljöer och digitalt material för grundskolorna (spetsprojekt)	Genomförande	Undervisning och kultur

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
PROJEKT		
AKUSTI – Regionalt och kommunalt samarbete inom social- och hälsovårdens informationsförvaltning	Genomförande	Social- och hälsovård
Projekt för införande av en geografisk datatjänst i kommunerna	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
Kunta-KA Referensarkitektur för ärendehantering	Genomförande	Informationssamhället
Kunta-KaPA Främjande av en nationell servicearkitektur inom kommunsektorn	Genomförande	Informationssamhället
Utvidgning av kommunernas IT-lösningar och anslutning till statens datanät	Genomförande	Informationssamhället
Våga försöka: Nätverksprojektet försöksinriktade kommuner och regioner	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
NÄTVERK		
Nätverket Kundorienterade kommuner	Genomförande	Informationssamhället
Samarbetsgrupp för digital geografisk data	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverket Innoby	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Kontaktpersonerna för den nationella servicearkitekturen	Genomförande	Informationssamhället
Arkitekturgrupp inom kommunsektorn	Genomförande	Informationssamhället
Nätverket ViVågar	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Uppföljningsgruppen för kommunsektorns övergripande arkitektur	Genomförande	Informationssamhället

EXEMPEL FRÅN HELHETEN SERVICEUTVECKLING, FÖRSÖKSVERKSAMHET OCH DIGITALISERING

Programmet för genomförande av en nationell servicearkitektur i kommunalt perspektiv

I sin intressebevakning som gäller digitalisering vill Kommunförbundet att *Programmet för genomförande av en nationell servicearkitektur* ska genomföras så att det verkligen tillgodoser kommunernas behov. Enligt Kommunförbundet är det särskilt viktigt att med hjälp av programmet utöka den gemensamma användningen av data över organisations- och sektorsgränserna. Programmet för genomförande av en nationell servicearkitektur, som inleddes av staten, ska skapa en nationell integrerad infrastruktur för digitala tjänster och Finansministeriet planerar lagstiftning som gör användningen av tjänsten obligatorisk för kommunerna. Kommunförbundet eftersträvar en verksamhetsmodell där kommunerna använder tjänsten på grund av dess goda kvalitet, inte på grund av tvingande lagstiftning. Kostnaderna avses täckas med statliga medel.

Programmet främjas delvis också via projektet *Kunta-KaPA (Främjande av en nationell servicearkitektur inom kommunsektorn)*. Projektets syfte är att genomföra effektivitetsmålen, som ingår i programmet för en nationell servicearkitektur, inom kommunsektorn. I detta syfte har ett kontor inrättats för projektet Kunta-KaPA som ska hjälpa kommunerna och samkommunerna att etablera tjänster inom den nationella servicearkitekturen i sin verksamhetsmiljö, och också att se till att kommunsektorns behov beaktas i det nationella konceptet. Kontoret ska framför allt identifiera och beskriva de fall där servicearkitektur kan användas för att tillföra kommunerna och därigenom medborgarna den största nyttan (kostnadsbesparingar, effektivare verksamhet och enhetligare arkitektur). Kontoret har också till uppgift att utöka kommunsektorns medvetenhet om den nationella servicearkitekturen.

Våga försöka: Försöksinriktade kommuner och regioner

Nätverksprogrammet Våga försöka – Försöksinriktade kommuner och regioner syftar till att uppmuntra kommunerna att inleda och genomföra kommunbaserade försök och främja erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och andra aktörer.

Målet är att synliggöra försök och intressant, lovande och god praxis i kommunerna och regionerna.

Programmets verksamhetsformer är:

- Nätverket ViVågar är öppet för dem som är intresserade av försök och för andra nätverk
- Workshoppar där man via berättelser lär sig av varandra genom försöksinriktad utveckling
- Kommunbaserade projekt som bidrar till att försöken lyckas

- Utnyttjande och bearbetning av olika forskningsrön
- Nätverksforumet Våga försöka och samarbete med andra program
- Gruppen Försöksambassadörerna som vi utvecklar programmet med

Målet är att kommunernas och hela kommunsektorns roll som utvecklare i allmänhet och resultatutvecklare i synnerhet stärks tack vare försöken.

Vi vill också att kommunernas anseende som samhällsförnyande aktörer ska stärkas. Vidare vill vi att det som är kännetecknande för försöken, nämligen att gränssytor överskrids i områden som är större än kommunen ska öka regionernas och områdenas välfärd och livskraft.

Läs mer om rapportens övriga åtgärder www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

Ekonomi

Tryggandet av en långsiktig hållbar kommunal ekonomi är en intressebevakningsuppgift framför allt syftar till att med iakttagande av finansieringsprincipen dimensionera inkomster och utgifter så att nödvändiga investeringar kan göras. I den förestående landskapsreformen bör finansieringen av både de uppgifter som kvarstår hos kommunerna och de som övergår till de nya landskapen säkerställas på så lika villkor som möjligt.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRESSEBEVAKNING		
Projektet ASPE2014, finansieringen	Planering	Kommunalekonomi
Reform av fastighetsskatten	Genomförande	Kommunalekonomi
Inflytande på de mål som gäller kommunerna i kommunekonomiprogrammet	Genomförande	Kommunalekonomi
Kommuninformationsprogrammet	Genomförande	Kommunalekonomi
Hanteringen av kommunernas och samkommunernas tillgångar, ansvar och finansiering i förändringen	Genomförande	Kommunalekonomi
Statsandelsreformen fortsätter som en del av kommunernas förändrade arbetsfält	Genomförande	Kommunalekonomi
Tryggande och utveckling av kommunernas kapitalanskaffning	Genomförande	Kommunalekonomi
Utvidgning av kommunernas skatteunderlag för att öka inkomsterna	Genomförande	Kommunalekonomi
Inflytande på bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna	Genomförande	Kommunalekonomi
Avgifterna för serviceboende och hemvård	Genomförande	Social- och hälsovård
Kommunernas skyldighet att betala överlåtelseskatt på egendomsöverföringar i samband med strukturreformerna slopas	Genomförande	Kommunalekonomi
Styrgruppen för finansiering och resursstyrning i vård- och landskapsreformen	Genomförande	Juridik, Kommunalekonomi
Säkerställande av den ekonomiska bärkraften	Genomförande	Kommunalekonomi
Hållbar balans i den kommunala ekonomin genom kommunekonomiprogrammet	Genomförande	Kommunal ekonomi

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
Statsandelsreformen	Avslutat/ i avslutningsskedet	Kommunal ekonomi
Full kompensation till kommunerna för ändringar i skattegrunderna	Genomförande	Kommunal ekonomi
Reform av beskattningssystemet	Genomförande	Kommunal ekonomi
PROJEKT		
ARTTU2 – Undersökning av ekonomin	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
NÄTVERK		
Produktivitetjämförelse i kommunerna, kontaktpersoner	Genomförande	Kommunal ekonomi
Kostnadsjämförelser, kontaktpersonerna inom ekonomiförvaltningen	Genomförande	Social- och hälsovård

EXEMPEL FRÅN HELHETEN EKONOMI

Kommunekonomiprogrammet balanserar den kommunala ekonomin

Styrningen av den kommunala ekonomin blev en fastare del av beredningen av ramarna för statsfinanserna och den mer omfattande planeringen av den offentliga ekonomin då statsrådets förordning om en plan för de offentliga finanserna trädde i kraft 2014.

Enligt förordningen är statsrådet skyldigt att årligen göra upp en plan som täcker hela den offentliga sektorns finanser och ställa upp samordnade mål för såväl staten, kommunerna som socialskyddsfonderna. Läget inom kommunsektorn och konsekvenserna av regeringens åtgärder för kommunerna beskrivs närmare i kommunekonomiprogrammet som är en del av planen för de offentliga finanserna. Det nya styrsystemet ersatte det tidigare basserviceprogrammet som använts i förhållandet mellan kommunerna och staten.

Regeringsperiodens första plan för de offentliga finanserna och första kommunekonomiprogram utarbetades hösten 2015. *Kommunekonomiprogrammet* bereds av ett sekretariat, där också Kommunförbundet är representerat. Programmet behandlas i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning, KUTHANEK, innan det verkställs i statsrådet.

Programmet beskriver den kommunala ekonomins läge och utvecklingsutsikter under regeringsperioden. I kommunernas utvecklingstrend har beaktats de förändringsfaktorer som gäller dels den ekonomiska utvecklingen och befolkningsutvecklingen, dels de konsekvenser av regeringens åtgärder som är kända. Utöver konsekvenserna för hela den kommunala ekonomin har åtgärdernas konsekvenser också bedömts efter kommunstorlek och efter uppfyllelsen av finansieringsprincipen.

Regeringens mål är att stabilisera den kommunala ekonomin så att den finansiella ställningen år 2019 är högst minus 1/2 procent i relation

till bruttonationalprodukten, dvs. omkring -1,1 miljarder euro. Åtgärderna gäller de strukturella reformer som har konsekvenser för kommunernas utgifter, alltså kommunernas statsbidrag och klientavgifter. Regeringen beslutade också om en utgiftsbegränsning i euro genom vilken ett tak sätts på sådana förändringar i den kommunala ekonomin som beror på statens åtgärder.

Redan före skrivningarna i regeringsprogrammet förde Kommunförbundet och finansministeriet flera förhandlingar om förfarandena och målen i den nya styrningen av den kommunala ekonomin. Man letade också intensivt efter enskilda balanseringsåtgärder. De åtgärder som gäller kommunerna har behandlats i sekretariatet för kommunekonomiprogrammet och i KUTHANEK efter att regeringsprogrammet gjorts upp.

Det är mycket viktigt för den kommunala ekonomin att besluten i regeringsprogrammet fokuserar på att balansera hela den offentliga ekonomin, och att sparbeslut inte genomförs enbart med tanke på statsfinanserna, till exempel genom nedskärningar i statsandelarna. Viktigt är också att tillräckligt med tid ges för måluppfyllelsen i fråga om det strukturella saldot för den kommunala ekonomin. En anpassning som träder i kraft med snabb tidsplan hade tvingat kommunerna att skjuta upp sina investeringar i onödan.

Regeringen har också fattat många andra beslut för att stärka den kommunala ekonomin, till exempel en begränsning av utgifterna i den kommunala ekonomin och beslutet att kompensera kommunerna fullt ut för de ändringar som regeringen gjort i skattegrunderna. Kommunförbundet och KT har i samarbete med ministerierna utvecklat en kalkyleringsram för bedömning av kostnadseffekterna. Ramen används för att uppskatta de kostnadseffekter lagförslagen medför för kommunerna. Detta bidrar till att ekonomin hålls inom ramarna för utgiftsbegränsningen.

Läs mer om rapportens övriga åtgärder www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

Samhälle och miljö

Samhällsstrukturerna och omsorgen om miljön är basservice inom basservicen som samhället inte klarar sig utan. Kommunförbundets projekt och välfungerande sakkunnignätverk ger praktisk information och tillgång till utvecklingssteg som omfattar många centrala tekniska frågor och miljöfrågor. Intressebevakningen riktar in sig på lagstiftning och EU-direktiv som kräver djupgående kunskaper.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRESSEBEVAKNING		
Bostadsbyggandet utökas: Bostadsproduktionen utökas genom utveckling av systemet för produktionsstöd och samarbete mellan staten och kommunerna (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Revidering av djurskyddslagen	Genomförande	Regioner och samhällen
Ändring av EU:s direktiv för avfallsbranschen	Genomförande	Regioner och samhällen
Reformering av persontransporterna	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
JOPAS – en handbok för tolkning av avfallshanteringslagen beträffande kommunalt avfall	Utvärdering	Regioner och samhällen
Avtalshantering/Kretsloppsekonomin slår igenom och vattendragen istandsätts (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Trafikfinansiering	Genomförande	Regioner och samhällen
Naturpolitik som bygger på förtroende och rättvisa (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Fokus i bastrafikledshållningen: arbetsfördelningen mellan staten och kommunerna då trafikinfrastrukturen byggs ut	Beredning	Regioner och samhällen
Strukturreform inom räddningsverken	Genomförande	Regioner och samhällen
Näringsämnen och vattendrag/ Kretsloppsekonomin slår igenom, vattendragen istandsätts (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Tomtproduktionen utökas genom ändringar i MBL/Bostadsbyggandet utökas (spetsprojekt)	Genomförande	Regioner och samhällen
Reform av de riksomfattande målen för områdesanvändningen	Genomförande	Regioner och samhällen
Revidering av lagstiftningen om miljöskydd	Genomförande	Regioner och samhällen

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
PROJEKT		
Projekt om kontinuitetshandling i kommunerna (KUJA)	Genomförande	Regioner och samhällen
Fördelningen av ansvaret och makten i samhällspolitiken mellan kommunerna och staten (KUVA)	Genomförande	Regioner och samhällen
Kommunernas myndighets- och tillsynsfunktioner	Genomförande	Regioner och samhällen
Användning av återvinningsmaterial i markbygget	Genomförande	Regioner och samhällen
Utveckling av en avtalsmodell för kommunalteknik på en gemensam byggarbetsplats	Avslutat/ i avslutningsskedet	Regioner och samhällen
NÄTVERK		
Tjänsteinnehavarnätverk för avfallshandlingsmyndigheterna	Genomförande	Regioner och samhällen
Forumet KEHTO	Genomförande	Regioner och samhällen
Kommunernas klimatkampanj	Genomförande	Regioner och samhällen
Hantering av kommunernas infrastruktur	Genomförande	Regioner och samhällen
Kommunernas infrastrukturbyggare	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverk för kommunernas fastighetsregisterförare	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverk för markpolitik	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverket för markanvändning, boende och trafikplanering (MBT)	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverk för miljöledning	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverk för miljöhälsodirektörer	Genomförande	Regioner och samhällen

EXEMPEL FRÅN HELHETEN SAMHÄLLE OCH MILJÖ

Förutsättningarna för boende och företagande stöds

Kommunförbundets projekt KUVA ger synpunkter och information om hur ansvaret och makten i samhällspolitiken borde fördelas mellan kommunerna och staten för att stadsregionerna ska ha goda förutsättningar och motivation att samarbeta över kommungränserna inom markanvändning, boende och trafik. Projektet slutförs i augusti 2016.

Projektet VIRVA ger för sin del information om hur myndighetsfunktionerna i kommunerna och mellan kommunerna kunde skötas optimalt, då målet är en god miljö och att ge invånarna service på bästa möjliga sätt på ett och samma ställe. Det här projektet blir klart i slutet av år 2016. Båda projekten ger också information som stöder den pågående landskapsreformen.

Kommunförbundet deltar i arbetet med att revidera markanvändnings- och bygglagen med ambitionen att tomt- och bostadsproduktionen ska öka och bli snabbare. Vi vill påskynda utvecklingen av plansystemet så att det ska motsvara

de framtida förändrade förvaltningsstrukturerna. Vårt mål i revideringen av de riksomfattande målen för områdesanvändningen är tydliga och rätt riktade. Också *finansieringen av trafiken* är en primär del av intressebevakningen. Vi vill uppnå ett gott slutresultat för kommunerna i ändringarna av kollektivtrafiklagen, landsvägslagen och banlagen.

I vårt arbete stöder vi oss på olika nätverk. Vi har varit med i det nationella MBT-nätverket från allra första början för att utveckla samarbetet mellan stadsregionerna inom markanvändningen, boendet och trafiken.

En lyckad markpolitik är grunden för utveckling av markanvändningen. I kommunernas *nätverk för markpolitik* har vi tillsammans med kommunerna skapat förutsättningar för en god markpolitik genom att utveckla kommunernas verksamhetssätt och de markpolitiska verktygen i lagstiftningen.

Kommunförbundet stöder målen för kretsloppsekonomin och vattenvården

Rent yt- och grundvatten är viktigt i en god boende- och livsmiljö och en central del av kommunernas attraktionskraft. Yt- och grundvattnet förser samhället och enskilda fastigheter med hushållsvatten, möjliggör näringsverksamhet som är beroende av vattendrag och erbjuder också andra ekosystemtjänster. Kommunförbundet stöder måluppfyllelsen för vattenvårdens del. Måluppfyllelsen förutsätter att hanteringen av det kommunala avloppsvattnet i samhällena är rätt dimensionerad, fungerande och filtrerar bort näringsämnen effektivt. Målen förutsätter åtgärder inom såväl de centraliserade vattentjänsterna som vattentjänsterna i glesbygden.

Kretsloppsekonomin främjas genom rationella lösningar och måluppfyllelsen eftersträvas genom åtgärder som är hållbara för kommunerna. Kommunerna kan främja återvinningen av de organiska näringsämnena som uppstår inom området och på så sätt öka resurseffektiviteten samt minska näringsbelastningen i vattendragen.

I sin intressebevakning vill förbundet främja kretsloppsekonomin genom många åtgärder, till exempel att vikt läggs vid hållbara offentliga upphandlingar och att den avfallshantering som åligger kommunerna effektivteras. Kommunernas ansvar för avfallshanteringen bör kvarstå oförändrat så att kommunerna också i fortsättningen ska kunna erbjuda sina invånare högklassiga avfallshanteringstjänster till rimligt pris. Avfallsverken fungerar som motorer för kretsloppsekonomin inom sina områden genom att utveckla

sina funktioner och erbjuda företag partnerskap och möjligheter till nya innovationer. I kommunernas innovationer på området har nya företagare kommit in på den mycket smala avfallshanteringsmarknaden i Finland och gett upphov till verklig konkurrens.

Den kommunala avfallshanteringen har lyckats trygga avfallshanteringstjänsterna för invånarna och för de offentliga serviceuppgifterna till ett rimligt pris, och enligt skyldigheten att ordna avfallshantering i andra hand, också för företag i hela Finland både i städerna och på landsbygden. Detta har en särskild betydelse för samhällets försörjningsberedskap. Ett minskat ansvar för kommunerna främjar inte kretsloppsekonomin, utan leder tvärtom till en försämring av den kommunala infrastrukturen och förutsättningarna för återvinning.

En kretsloppsekonomi som kommunerna bygger upp genom effektiva åtgärder inom såväl avfallshanteringen och vattentjänsterna som näringskretsloppet samt genom upphandlingar som stöder dessa kan skapa nya näringar och arbete och på så sätt förbättra kommunens livskraft. En god yt- och grundvattenkvalitet tryggar samhällenas vattenförsörjning, möjliggör användning av vattendrag för rekreation och näringsverksamhet som är beroende av vattendrag i kommunerna. Helheten främjas genom åtgärdshelheten *Näringsämnena och vattendrag/Kretsloppsekonomin slår igenom, vattendragen iståndsätts*.

Genomgripande teman

I Kommunförbundets och förbundets partners projekt synas samhället på bred basis. Förvaltningsöver- skridande verksamhet är förbundets och nätverkens särskilda styrka. I förbundets nätverk lär sig olika slags kommuner av varandra och söker gemensamma lösningar. Det finns skäl att på övergripande nivå utreda konsekvenserna av förändringarna på kommunfältet, och när framtidens kommun gestal- tas är det avgörande att helheten fungerar. Stödtjänster som stöder all kommunal verksamhet är ett viktigt utvecklingsområde.

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
INTRESSEBEVAKNING		
EU:s dataskyddsförordning	Genomförande	Juridik
Europeiska Regionkommittén som verktyg i EU-intressebevakningen	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Prioriteringarna i Kommunförbundets EU-intressebevakning	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Internationell konvention för avskaffande av alla former av rasdiskriminering	Avslutat	Svenska och internationella ärenden
Sakkunnig- och intressebevaknings- tjänster för Åland	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Smidigare författningar (spetsprojekt)	Beredning	Regioner och samhällen, Juridik
Framtidens kommun (spetsprojekt)	Genomförande	Ledningen, Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Statsrådets redogörelse om de mänskliga rättigheterna	Avslutat/ i avslutningsskedet	Svenska och internationella ärenden
Kommunernas uppgifter och skyldigheter minskas systematiskt	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
PROJEKT		
Programmet Framtidens kommun (Kommunerna 2021)	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
ARTTU2-forskningsprogram	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Omläggning av verksamhets- modellen för utveckling (KEHU)	Genomförande	Juridik
NÄTVERK		
ARTTU2 – Nätverket för kommunerna inom forskningsprojektet	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap
Nätverk för kranskommuner	Genomförande	Regioner och samhällen
Korruptionsnätverk	Planering	Juridik
Kommundirektörsnätverket Grupp44	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap

Åtgärd	Nuvarande skede	Verksamhetsområde/Ansvarig enhet
Kommunalförvaltningsjuristerna	Genomförande	Juridik
Kommunförbundets stadspolitiska arbetsgrupp	Genomförande	Regioner och samhällen
Nätverk om EU-ärenden och internationella ärenden för kommunerna och landskapen	Genomförande	Svenska och internationella ärenden
Landskapsförbundens styrelseordförande	Genomförande	Regioner och samhällen
Delegationen för små kommuner	Genomförande	Regioner och samhällen
Nordiska kommunala jurister	Genomförande	Juridik
Nätverket för regionala centralorter	Genomförande	Kommunutveckling, demokrati och ledarskap

EXEMPEL FRÅN GENOMGRIPANDE TEMAN

Programmet Framtidens kommun

Programmet Framtidens kommun (Kunnat 2012 – Kommunerna 2021) syftar till att proaktivt tillsammans med kommunerna och intressentgrupperna utforma kommunens framtida roll så att kommunerna har en betydelsefull roll när det gäller att främja livskraften, välfärden och hälsan, tillhandahålla de tjänster som åligger kommunen och stärka delaktigheten och en ny levande lokal nivå.

Målet är att aktivt förmedla kommunernas synpunkter till den parlamentariska arbetsgruppen samt till den lagstiftningsberedning som eventuellt kommer att inledas (revidering av kommu-

nallagen, statsandelsreformen) och tryggheten av kommunernas inkomstfinansiering.

Självstyrelsen för kommuninvånarna har stor betydelse för hela Finlands välfärd och framgång. En mångfasetterad interaktion och fungerande demokrati säkerställer omställningarna och livskraften. Kommunerna får till stöd för sitt eget framtids- och strategiarbete sådana nationella riktlinjer som hjälper dem att stärka sitt agerande i frågor som gäller gemenskap, välfärdsfrämjande och lokal livskraft. Förutsättningar har skapats för ett nödvändigt samarbete i gränsytona mellan kommunerna, landskapen och övriga aktörer.

Kommundirektörsnätverket Grupp 44 sparrar Kommunförbundets arbete

Nätverket *Grupp 44*, som består av kommundirektörer, har snart två år på nacken. Nätverket har till uppgift att sparra Kommunförbundets verkställande ledning i beredningen av intressebevakningsfrågor och utvecklingen av förbundets verksamhet. Nyttan med nätverket har syns i en starkare dialog mellan Kommunförbundet och kommundirektörerna samt en effektivare informationsförmedling från kommunerna till Kommunförbundet och vice versa.

Gruppen leds av verkställande direktören och den sammanträder fyra gånger per år. Vid sammanträdena diskuteras utmaningar och synpunkter i kommunledningens vardag. Slutsatserna kan utnyttjas i Kommunförbundets styrelsearbete. Nätverket ger också möjlighet att föra en dialog om förändringsfenomenen på kommunfältet, hur de kan förutses och hur kommunerna tillsammans med Kommunförbundet kan reagera på dem.

Medlemskapet i nätverket är roterande för att kommundirektörerna i så många kommuner som möjligt i tur och ordning ska få vara medlemmar.

Gruppens namn kommer från det mötesrum med 44 platser där förbundets styrelse sammanträder.

Kommunerna i nätverket Grupp 44 år 2016: Borgå, Fredrikshamn, Hankasalmi, Hartola, Huittinen, Hyrynsalmi, Juupajoki, Kaavi, Kannus, Kemi, Kokemäki, Kontiolahti, Koski TI, Kuopio, Kuusamo, Kyyjärvi, Lappajärvi, Lapua, Laukaa, Lempäälä, Mariehamn, Muonio, Nykarleby, Nyslott, Närpes, Orivesi, Pyhäjoki, Raumo, Saarijärvi, Sastamala, Siilinjärvi, Sjundeå, Somero, S:t Karins, Sulkava, Tavastehus, Tohmajärvi, Träskända, Tyrnävä, Uleåborg, Vanda, Villmanstrand, Ylivieska och Åbo.

Forskningsprogrammet ARTTU2 2014–2018

Forskningsprogrammet ARTTU2, som koordineras av Kommunförbundet, utreder konsekvenserna av de förändringar som genomförda och kommande reformer i kommunerna medför för kommunerna och kommuninvånarna. Programmet inleddes i slutet av år 2014 och pågår till våren 2018. I forskningsprogrammet medverkar 40 kommuner av olika typ och storlek i olika delar av Finland.

ARTTU2 är en fortsättning på det motsvarande programmet för utvärdering av strukturreformen som genomfördes 2008–2012. ARTTU2 producerar systematiska och jämförbara forskningsrön om effekterna av dels reformer som ålagts och kommer att åläggas kommunerna och dels reformer som kommunerna själva genomfört. Programmet utreder hur reformerna inverkar på bland annat den kommunala servicen, demokratin och ledningen, den kommunala ekonomin samt samhällsstrukturen och livskraften.

Forskningsprogrammet består av flera delprojekt. Varje delprojekt har en egen tidsplan och noga avgränsade uppgifter.

Finansiärer för forskningsprogrammet är Finlands Kommunförbund, deltagarkommunerna, Keva, finansministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. Forskningsprogrammets olika delprojekt genomförs i samarbete med olika universitet.

Undersökningkommunerna ARTTU2

Askola, Enare, Esbo, Hattula, Hirvensalmi, Hollola, Jyväskylä, Kankaanpää, Karleby, Keitele, Keuruu, Kimitoön, Korsholm, Kotka, Kurikka, Kuusamo, Lempäälä, Liperi, Nivala, Paltamo, Parkano, Petäjävesi, Pudasjärvi, Raseborg, Reso, Rautalampi, Salo, Sibbo, S:t Michel, Säskylä, Tammerfors, Tavastehus, Torneå, Uleåborg, Vasa, Vanda, Villmanstrand, Vimpeli, Vörå och Åbo.

Prioriteringarna i Kommunförbundets EU-intressebevakning 2016

Kommunförbundet har utgående från kommissionens arbetsprogram fastställt prioriteringarna i sin EU-intressebevakning 2016. Prioriteringarna utgör underlag för förbundets EU-intressebevakning. År 2016 låg betoningen på bland annat reglering av ekonomin, energiunionen, kretsloppsekonomi, sociala rättigheter, migrationen och arbetskraf-

tens rörlighet, EU:s finansieringsutveckling och en ny kompetensagenda. En effektiv EU-intressebevakning främjar kommunernas verksamhetsförutsättningar bland på så sätt att kommunerna inte ges nya skyldigheter på EU-nivå. Särdragen i den nordiska välfärdsmodellen lyfts fram i beredningen av EU-lagstiftning.

Läs mer om rapportens övriga åtgärder www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

Kommunförbundets intressebevakning, projekt och nätverk nu bakom ett klick

Kommunförbundets nya *Verksamhetsportfölj* bjuder online-information på finska om Kommunförbundets arbete i frågor kring intressebevakning, projekt och nätverk. Du når webbverkytet på www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj, där du även finner denna publikation i e-boksformat på svenska.

I webbverkytet kan du göra sökningar enligt tema, med egna sökord eller med den sakkunnigas namn. I webbverkytet finns även en direkt länk till våra kontaktuppgifter där du direkt når alla våra sakkunniga. Vid behov kan du även filtrera sakkunnigsökningen enligt de experter som ger service på svenska.

Plock ur Kommunförbundets verksamhet år 2015

Vi fick flera av kommunernas mål inskrivna i regeringsprogrammet.

Vi bevakade kommunernas intressen bland annat genom:

182 åtgärder som berör intressebevakningen i vår portfölj,
92 höranden i riksdagen och i olika ministerier,
227 skriftliga utlåtanden i anslutning till intressebevakning.

Vi ombads utnämna arbetsgruppsmedlemmar (till bl.a. ministerier) sammanlagt **114** gånger.

256 kommuner eller kommunorganisationer deltog i något av våra sextiosex utvecklingsprojekt och

138 kommuner och kommunorganisationer, med ca **6000** personmedlemmar, var aktiva i de sjuttiofem nätverk som finns i vår verksamhetsportfölj.

Vårt arbete omfattande även

ca **1000** kundevenemang
 och ca **7000** fall av sakkunnigrådgivning.

Kommunförbundets prioriteringar 2016

Vi förbereder framtidens kommun och landskap.

Vi främjar försöksverksamhet som utgår från kommunerna.

Vi sporrar kommunerna att genomföra digitalisering.

Vi agerar så att ansvaret och finansieringen för integrationen av de ny-anlända klargörs.

www.kommunerna.net/verksamhetsportfolj

.....
Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14, 00530 Helsingfors
Tel. 09 7711
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi
www.kommunerna.net

Helsingfors 2016